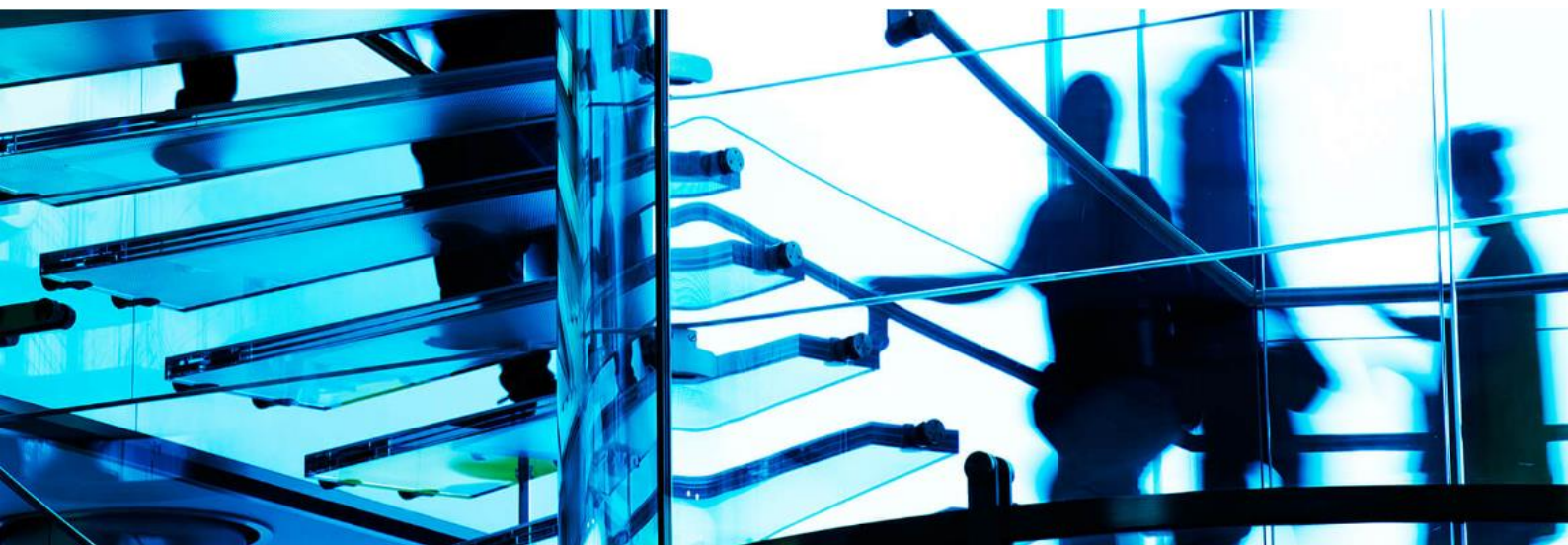

De nieuwe commissaris is
professioneel en betrokken

PORTAAL

Informatiememorandum en profielschets
Lid Raad van Commissarissen
met het profiel Financiën, Organisatie en Bedrijfsvoering
(beoogd voorzitter auditcommissie)
Portaal

Nationaal Register

voor stimulerend toezicht

Informatiememorandum en profielschets Lid Raad van Commissarissen met het profiel Financiën, Organisatie en Bedrijfsvoering (beoogd voorzitter auditcommissie) Portaal

1. Inleiding

Deze notitie bevat globale informatie over Portaal, de vacature en de selectieprocedure en is bedoeld voor de oriënterende fase, waarin het eerste gesprek wordt gevoerd met potentiële kandidaten. Bij voortzetting van het contact zal zo nodig aanvullende documentatie worden verstrekt. Meer informatie treft u aan via www.portaal.nl.

2. Organisatie

Woningcorporatie Portaal (statutair gevestigd in Utrecht) is één van de grotere woningcorporaties in Nederland. Samen met huurders, maatschappelijke organisaties en overheden bouwt Portaal aan leefbare buurten en draagt daarmee bij aan goed wonen. Portaal zorgt voor de huisvesting van circa 50.000 huishoudens in vijf regio's (Utrecht, Eemland, Leiden, Arnhem en Nijmegen) met daarbinnen 12 gemeenten: Amersfoort, Soest, Leiden, Oegstgeest, Arnhem, Rheden, Roozendaal, Nijmegen, Utrecht, Nieuwegein, Bunnik en Stichtse Vecht. Het kernwerkgebied voor Portaal is de regio Utrecht. In deze gemeenten zorgen de ruim 550 medewerkers van Portaal niet alleen voor goede en betaalbare woningen, maar werken zij ook -samen met diverse samenwerkingspartners- aan leefbare wijken en buurten. Daarbij wordt nauw samengewerkt met onder meer bewoners, gemeenten, zorginstellingen en welzijnsorganisaties.

Portaal wordt bestuurd door een tweehoofdige Raad van Bestuur (RvB). De leden van de Raad van Bestuur zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het gevoerde beleid. Verder heeft Portaal een Raad van Commissarissen (RvC) die bestaat uit zes commissarissen. Het bestuur en de RvC worden ondersteund door de bestuurssecretaris.

De wens om lokaal-maatschappelijk gestuurd te zijn, is de basis voor het gekozen bedrijfsmodel. De lokale verankering wordt geborgd via vijf 'regiobedrijven', van waaruit het zogenaamde primaire proces plaatsvindt, namelijk het verhuren en beheren van woningen. De vestigingen worden aangestuurd door de manager Volkshuisvesting en de senior Assetmanager. Portaal stuurt op lokale verankering, maar daarnaast ook op een eenduidig gezicht naar buiten.

Het bestuur, de stafafdelingen en de ondersteunende afdelingen zijn gevestigd in het groepskantoor in Utrecht, het Huis van Portaal. Hier is ook het bedrijfsonderdeel Vastgoedprojecten gevestigd, het bedrijfsonderdeel dat verantwoordelijk is voor de vastgoedontwikkeling: nieuwbouw- en renovatieprojecten, maar ook planmatig onderhoud en verkoop.

Portaal heeft daarnaast een eigen onderhoudsbedrijf, de Vastgoed Onderhoud Centrale (VOC). VOC is een 100% dochter van Portaal en voert vanuit vestigingen in Amersfoort, Oegstgeest, Utrecht en Nijmegen het dagelijks- en mutatieonderhoud uit voor Portaal. De afgelopen tijd is er hard aan gewerkt om VOC en Portaal tot 1 organisatie te maken, met VOC als een van de bedrijfsonderdelen van Portaal.

Op de website van Portaal is het organogram te vinden.

Raad van Bestuur

- Dirk Jan van der Zeep, voorzitter RvB;
- Sander Heinsman, lid RvB.

3. Financiële kengetallen (geconsolideerd)

	2019
Balanstotaal	€ 8,5 miljard
Omzet	€ 350 miljoen
Projectenportefeuille (nieuwbouw en renovatie)	€ 143 miljoen
Resultaat	€ 522 miljoen

Portaal is een financieel gezonde corporatie. De laatste jaren is hard gewerkt aan een efficiënte organisatie; Portaal scoort op de Aedes benchmark een A voor haar bedrijfslasten. Portaal heeft de ambitie om de komende jaren tot een duurzaam business model te komen, waarbij inkomsten en uitgaven in balans zijn. Van groot belang daarbij is de vraag wat de komende jaren de omvang van de heffingen zal zijn.

Portaal stuurt actief op haar nieuwbouw- en renovatieportefeuille. Doelstelling is om jaarlijks € 180 miljoen aan projecten te ontwikkelen. Portaal heeft dan ook een ambitieuze acquisitieopgave. De afgelopen 2 jaar is de executiekracht van de organisatie sterk verbeterd; de doelstelling wordt inmiddels gerealiseerd.

4. Missie en visie

Het ondernemingsplan voor Portaal loopt tot 2020. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan het nieuwe ondernemingsplan. Dit wordt opgesteld in overleg met de partijen die belangrijk voor Portaal zijn: huurders, medewerkers, gemeenten en maatschappelijke organisaties waarmee wij samenwerken. De kernwaarden waar Portaal voor staat, zijn lef, open, samen en vertrouwen. Uiteraard stuurt Portaal op betaalbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van haar woningen. Daarnaast wil Portaal antwoord geven op de andere maatschappelijke opgaven die er zijn, waarbij de veranderende doelgroep en de hiermee samengaan de instroom van kwetsbare bewoners een belangrijke uitdaging vormen. De nieuwe missie van Portaal is 'Bijdragen aan goed samenleven'. De focus zal de komende jaren vooral liggen op inclusieve buurten en daarnaast op duurzaamheid en passend wonen.

Inclusiviteit

De buurten waarin Portaal actief is, veranderen. Als gevolg van de extramuralisering in de zorg behoort een steeds groter aandeel van onze huurders tot een kwetsbare groep. Portaal vindt het belangrijk dat de wijken leefbaar blijven en mensen op een goede wijze samenwonen in onze complexen. Portaal heeft een aantal gemengd wonen projecten gerealiseerd, waar zogenaamde 'vragende en dragende' bewoners samenleven en elkaar ondersteunen. Ook in bestaande wijken probeert Portaal dit, samen met haar partners, te bevorderen. Dit soort projecten zullen de komende jaren meer worden ontwikkeld.

Duurzaamheid

Portaal heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Daarbij werkt Portaal aan het verduurzamen van haar bezit. Dit gebeurt onder andere door het isoleren van woningen, het stimuleren van een efficiënt energieverbruik en door het verduurzamen van installaties, waaronder ook afkoppeling van het gas. Dit moet niet alleen leiden tot minder CO2 uitstoot, het helpt ook de energierekening te verlagen en draagt zo bij aan betaalbaarheid. Naast haar inzet op energetische besparing werkt Portaal ook aan een betere inzet van grondstoffen (circulariteit) en de duurzaamheid van haar eigen organisatie.

Passend Wonen

Portaal vindt het belangrijk dat mensen een woning hebben die bij hun gezinssituatie en levensfase past. Dit geldt zowel voor de hoogte van de huur als voor de grootte van de woning. Om dit te bevorderen, maken we gebruik van de wettelijke mogelijkheden (bevorderen doorstroming, inkomensafhankelijke huurverhoging, passend toewijzen), maar lobbyen we ook voor de verruiming van deze wettelijke mogelijkheden.

Naast deze inhoudelijke thema's zet Portaal de komende jaren in op een nog betere dienstverleningen aan huurders en, ter ondersteuning daarvan, een vereenvoudiging van de bedrijfsprocessen. Hiervoor is een verdere digitalisering van de bedrijfsvoering gewenst.

5. Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op de Raad van Bestuur en adviseert het bestuur gevraagd en ongevraagd. Alle leden van de Raad van Commissarissen zijn onafhankelijke externen.

De Raad van Commissarissen is als volgt samengesteld:

Naam	Commissies	1e Benoeming	Herbenoeming	Uittredend
Johan Remkes (voorzitter)	Governance- en remuneratie	30-01-2014	30-01-2018	30-01-2022
Anita Blankestijn	Audit/investeringen	01-09-2019	01-09-2023	01-09-2027
Felicitas Crutzen (huurderscommissaris)		01-02-2017	01-02-2021	01-02-2025
Françoise Dechesne	Investeringen	14-12-2016	14-12-2020	14-12-2024
Ben Spelbos	Audit/investeringen	28-03-2013	28-03-2017	28-03-2021
Roelof Bleker (huurderscommissaris)	Governance- en remuneratie	01-07-2020	01-07-2024	01-07-2028

De Raad van Commissarissen heeft twee vaste commissies: de Auditcommissie en de Governance- en remuneratiecommissie. De Auditcommissie adviseert ook over investeringsprojecten en overlegt daarvoor uitgebreid met het RvC-lid met de portefeuille Vastgoed. Gegeven de vacature in de RvC wordt hieronder ingegaan op de taken van de Auditcommissie.

Auditcommissie

De Auditcommissie telt ten minste twee leden en komt vijf keer per jaar bij elkaar. De commissie ondersteunt de Raad van Commissarissen als het gaat om:

- Toezicht op en advies aan het bestuur over de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen en over het naleven van wet- en regelgeving;
- Toezicht op de financiële informatieverschaffing door de stichting;
- Toezicht op de naleving van aanbevelingen en opmerkingen van de interne controller en de externe accountant;
- Toezicht op de verplichte financiële informatieverschaffing aan externe toezichthouders;
- Advies rond de goedkeuring van het opgestelde werkplan interne controle en/of het auditplan;
- Beoordeling van het functioneren van de externe accountant (samen met het bestuur);
- Het adviseren van de RvC inzake vastgoedvraagstukken en het beoordelen van voorstellen rond projectontwikkeling die ter goedkeuring aan de RvC worden voorgelegd;
- Het adviseren van de RvC over de bedrijfsvoering en digitaliseringprojecten van de Stichting.

De huidige Auditcommissie bestaat uit Ben Spelbos (voorzitter) en Anita Blankestijn. Bij advisering over investeringsprojecten overlegt de commissie uitgebreid met Francoise Dechesne. De termijn van Ben Spelbos loopt per 28 maart 2021 af. De kandidaat die wij zoeken, is beoogd voorzitter van de Auditcommissie en, deze beide functies zijn met elkaar verbonden, beoogd vicevoorzitter van de RvC.

Tijdsbeslag en vergoeding

De RvC en de Auditcommissie vergaderen in principe 5 maal per jaar. Daarnaast moet rekening worden gehouden met kennisontwikkeling (onder andere in een jaarlijkse strategiesessie), ten minste 2 werkbezoeken aan de bedrijfsonderdelen van Portaal en contacten met belanghebbenden. Onder normale omstandigheden kan de kandidaat uitgaan van een tijdsbesteding van circa 12 tot 16 uur per maand.

De vergoeding voor een lid Raad van Commissarissen Portaal (1-1-2020) bedraagt € 17.657,- (exclusief btw en reiskosten).

6. Samenstelling van de raad

In de samenstelling en omvang van de Raad van Commissarissen wordt rekening gehouden met de aard van Portaal, haar activiteiten en de gewenste deskundigheid en achtergrond van de leden van de Raad van Commissarissen. Daarnaast streeft de raad naar diversiteit.

De cultuur van de Raad van Commissarissen is te kenschetsen als collegiaal enerzijds en kritisch anderzijds, zowel onderling als in de richting van het bestuur. Discussies worden goed voorbereid en van iedere commissaris wordt een bijdrage verwacht. Daarnaast is de Raad van Commissarissen goed aangesloten op allerlei besluitvormingsprocessen binnen Portaal.

De Raad van Commissarissen oefent zijn taken uit als een eenheid. Hoewel elk lid zijn eigen achtergrond, kennis en ervaring en dus ook inbreng heeft, is de Raad van Commissarissen en elk lid individueel verantwoordelijk voor een complete afweging van verschillende aspecten. Uitgangspunt voor de bezetting van de Raad van Commissarissen is dat zij uit generalisten bestaat die gezamenlijk een multidisciplinair team vormen. Voor de integrale besluitvorming zijn leden nodig die een aandachtsgebied hebben, maar bovenal een helicopterview.

Het is daardoor mogelijk een aantal algemene eisen te formuleren waaraan elk lid, ook een lid dat op voordracht van derden is benoemd, moet voldoen. Die algemene eisen hebben, conform de bepalingen uit de Woningwet, betrekking op de verenigbaarheid met andere functies, op geschiktheid en op de betrouwbaarheid van de kandidaat. Zie hiervoor verder de bijlage.

Van de leden wordt **besluitvaardigheid en resultaatgerichtheid** verwacht. Zij moeten in staat zijn scherpe discussies collegiaal te voeren, weten waarop ze dienen te sturen en in staat zijn de juiste vragen te stellen.

De volgende eisen **ten aanzien van ervaring en deskundigheid** betreffen één of meer individuele leden van de raad. Het is wenselijk dat binnen de Raad van Commissarissen als geheel ervaring en deskundigheid aanwezig is op de volgende terreinen:

1. Deskundigheid op één of meer beleidsterreinen;
2. Ervaring met volkshuisvestingsaangelegenheden;
3. Ervaring opgedaan in de profit sector;
4. Ervaring als ondernemer, zelfstandig bestuurder;
5. Ervaring opgedaan als commissaris.

Deskundigheid binnen de raad

- Projectontwikkeling (samenwerking, waaronder publiek-private samenwerking, grondwerving, risico-analyse);
- Openbaar bestuur (ontwikkelingen in het openbaar bestuur en in het voor de corporatie relevante overheidsbeleid);
- Bijzondere doelgroepen (samenwerking, ontwikkelingen in woon-zorgconcepten, onderwijs etc.);
- Financiën (vermogenspositie, beleggingen);
- Organisatie, bedrijfsvoering, management en management development (vormgeven en leiden van de organisatie);
- Bouwkunde (in staat zijn om bijzondere projecten op hun technische merites te kunnen beoordelen);
- Vastgoedmanagement (in staat zijn om het verkrijgen, vervreemden en beheer van vastgoed te kunnen toetsen);
- Maatschappelijk ondernemerschap (in staat zijn om de wijze van handelen van de corporatie in het oplossen van maatschappelijke vraagstukken te kunnen toetsen);
- Public governance (normatiek en uitvoering van checks and balances inclusief publieke verantwoording van publieke en non-profitorganisaties);
- Marketing (ontwikkelingen in de vraag en in het aanbod, wederzijdse beïnvloeding van vraag en aanbod en het maken van strategische keuzen);
- Automatisering (ICT).

Belangrijke aanvullende eis is voorts dat de leden RvC over **voldoende tijd** beschikken om aan het commissariaat serieus invulling te geven.

Wat wordt verwacht van de kandidaat?

Gezocht wordt naar een ervaren lid RvC met gedegen kennis van de financiën (bij voorkeur opgedaan in de private sector) en aantoonbare affiniteit met de volkshuisvesting. De aankomend voorzitter auditcommissie heeft stevige bestuurlijk ervaring, bijvoorbeeld als CFO, en heeft bij voorkeur ervaring (opgedaan) als voorzitter auditcommissie in een vergelijkbare, qua omvang, maatschappelijke organisatie. Naast dit alles is stevige kennis van risicomanagement van belang.

Hij of zij is goed bekend met de corporatiesector en de actuele maatschappelijke discussie op dit terrein. Heeft gevoel voor de dynamiek in een complexe organisatie. Als persoon geeft hij/zij ruimte in het team en is tegelijkertijd positief-kritisch en stimulerend richting bestuur als het gaat om de bedrijfsvoering, investeringsbeslissingen, audit & compliance en administratieve processen.

Communicatief sterk. De beoogd kandidaat is een stevige klankbord- en sparringpartner voor het bestuur op de terreinen waarop hij/zij deskundig is en is in staat om op een positief-kritische wijze met hen in gesprek te gaan.

Het gezochte lid van de Raad van Commissarissen is beoogd voorzitter van de auditcommissie en tevens beoogd vicevoorzitter van de raad.

7. Werving- en selectieprocedure

De selectiecommissie van de RvC Portaal wordt ondersteund door Nationaal Register in de persoon van Olaf Smits van Waesberghe, directeur. De longlist wordt tweede helft september 2020 besproken met de selectiecommissie, bestaande uit:

- Johan Remkes, voorzitter Raad van Commissarissen;
- Anita Blankestijn, lid Raad van Commissarissen/Auditcommissie;
- Sander Heinsman, lid Raad van Bestuur;

8. Uw reactie

Heeft u belangstelling voor deze functie en voldoet u aan het gevraagde profiel, dan nodigen wij u uit **vóór maandag 14 september 2020** te reageren via onze website.

Via [deze link](#) kunt u online solliciteren en ontvangt u direct een ontvangstbevestiging van uw sollicitatie.

Meer informatie

Nationaal Register

Adviseur: de heer mr. Olaf Smits van Waesberghe

Telefoon: 070 - 3243091

E-mail: directie@nationaalregister.nl

Website: www.nationaalregister.nl

Nationaal Register is het enige search- en selectiebureau dat zich exclusief richt op commissarissen en toezichthouders in de private en publieke sector.
www.nationaalregister.nl

Bijlage 1: geschiktheid en onverenigbaarheid

Van elk lid van de RvC wordt verwacht dat hij of zij voldoet aan de volgende geschiktheidseisen:

- **Authenticiteit**
Is consistent in denken en doen (gedrag en houding) onder verschillende omstandigheden. Maakt zichtbaar wat hij/zij werkelijk belangrijk vindt en waar hij/zij voor staat. Dit betekent ook het open communiceren van intenties, ideeën en gevoelens, het uitnodigen tot openheid en eerlijkheid naar diverse betrokken partijen. Juiste informatie geven over de werkelijke situatie en het tijdig erkennen van risico's, uitdagingen en problemen naar de bestuurders.
- **Bestuurlijk inzicht**
Kan ingewikkelde materie snel overzien, heeft realiteitszin en een gezond boerenverstand. Heeft oog voor de ontwikkelingen, machtsverhoudingen en gevoelens binnen de toegelaten instelling. Kan schakelen op bestuurlijk niveau, weet complexiteit van het aansturen van een organisatie in al zijn aspecten te duiden en kan goed klankbord zijn voor de bestuurder.
- **Helikopterview**
Kan gegevens en mogelijke handelswijzen tegen elkaar afwegen en tot een logisch oordeel komen. Onderzoekt/herkent/begrijpt de essentiële vraagstukken. Kan over de eigen portefeuille heen kijken, vooral als problemen de continuïteit van de toegelaten instelling in gevaar kunnen brengen.
- **Integriteit en moreel besef**
Oefent de functie adequaat en zorgvuldig uit, met inachtneming van regels en verantwoordelijkheden. Oordeelt en handelt op moreel verantwoorde wijze, op basis van algemeen aanvaarde sociale en ethische normen. Is hierbij aanspreekbaar op eigen gedrag en spreekt ook anderen hierop aan. Vertoont goed voorbeeldgedrag voor de eigen organisatie en de sector.
- **Maatschappelijke (omgevings)sensitiviteit en verantwoordelijkheid**
Onderkent de specifieke rol van de toegelaten instelling als maatschappelijke onderneming en bewaakt binnen de visie en missie van de toegelaten instelling de invulling daarvan. Laat blijken goed geïnformeerd te zijn over (de veranderende) maatschappelijke, politieke en andere ontwikkelingen in de omgeving van de toegelaten instelling alsook over de belangen van belanghouders. Kan dit vertalen naar de volkshuisvesting en deze kennis effectief benutten. Kan omgaan met diverse belanghouders en daarin tot een weloverwogen balans komen voor keuzes en handelen en verantwoordt zich daarover.
- **Onafhankelijke oordeelsvorming**
Moet de lastige vragen durven blijven stellen (ook als hij/zij daar aanvankelijk alleen in staat), in durven grijpen als dat nodig is en een 'rechte rug' hebben bij moeilijke beslissingen. Moet in staat zijn tot onafhankelijke oordeelsvorming. Kan de goede vragen stellen en durft door te vragen.
- **Teamspeler**
Heeft oog voor het groepsbelang en levert een bijdrage aan het gemeenschappelijke resultaat. Is tevens in staat in collegiaal verband te functioneren en geen pleitbezorger te zijn van individuele belangen.
- **Vakinhoudelijke kennis en visie**
Beschikt over de voor de bestuurlijke functie vereiste vakinhoudelijke kennis, bijvoorbeeld kennis van financiën bij toegelaten instellingen, van de ontwikkeling en het beheer van vastgoed en kennis op het gebied van volkshuisvestelijke vraagstukken. Heeft een voldoende realistische visie op toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de volkshuisvesting en kan deze vertalen in lange termijn doelstellingen en een strategische planning ter verwezenlijking daarvan. Houdt hierbij goed zicht op risico's en uitdagingen die de instelling loopt en neemt bijhorende beheermaatregelen.

– **Zelfreflectie**

Staat open voor en neemt actief deel aan kritische discussie over het functioneren van de raad en zichzelf als lid c.q. vicevoorzitter. Heeft daarbij inzicht in interne en externe invloeden op zijn/haar functioneren en kan hierover verantwoording afleggen. Toont lerend vermogen en beseft dat zijn/haar handelen invloed heeft op het functioneren van de raad, en omgekeerd. Kan (persoonlijke) leerpunten benoemen en van gedachten wisselen over het vormgeven van het eigen leerproces.

Eisen met betrekking tot verenigbaarheid:

Het lidmaatschap van de Raad van Commissarissen van Portaal is onverenigbaar met:

- a. Het lidmaatschap van een bestuur van een toegelaten instelling;
- b. Het eerdere lidmaatschap van het bestuur van de toegelaten instelling of haar directe rechtsvoorganger;
- c. Het eerdere lidmaatschap van de raad van toezicht van een toegelaten instelling of haar directe rechtsvoorganger, indien ten tijde van dat lidmaatschap in verband met een ondeugdelijke bedrijfsvoering aan die toegelaten instelling een aanwijzing als bedoeld in artikel 61d is gegeven of een maatregel als bedoeld in artikel 48, zevende lid, 61g, eerste, tweede of derde lid, 61h, eerste lid, 104a, eerste lid, 105, eerste lid, of 120b van de Woningwet is opgelegd;
- d. Het lidmaatschap van enige raad van toezicht, raad van commissarissen of dienovereenkomstige andere toezichthoudende instantie, indien een ander lid van de raad van toezicht van de betrokken toegelaten instelling zitting heeft in die zodanige raad of instantie;
- e. Het lidmaatschap van een orgaan van, en een functie bij, een andere rechtspersoon of vennootschap die op het maatschappelijke belang gerichte werkzaamheden verricht, indien een bestuurder van de toegelaten instelling bestuurder is van die rechtspersoon of vennootschap;
- f. Het lidmaatschap van een college van burgemeester en wethouders van een gemeente waar de toegelaten instelling haar woonplaats heeft of feitelijk werkzaam is, of van een orgaan van een organisatie die zich ten doel stelt de belangen van gemeenten te behartigen;
- g. Het lidmaatschap van een college van gedeputeerde staten van een provincie waar de toegelaten instelling haar woonplaats heeft of feitelijk werkzaam is, of van een orgaan van een organisatie die zich ten doel stelt de belangen van provincies te behartigen;
- h. Het lidmaatschap van een dagelijks bestuur van een waterschap waar de toegelaten instelling haar woonplaats heeft of feitelijk werkzaam is, of van een orgaan van een organisatie die zich ten doel stelt de belangen van waterschappen te behartigen, en
- i. Een functie als ambtenaar bij het Rijk, een provincie, een gemeente of een waterschap en enige andere functie, indien de aan die functie verbonden werkzaamheden meebrengen dat een betrokkenheid ontstaat of kan ontstaan bij de werkzaamheden van de toegelaten instelling of bij de ontwikkeling of de uitvoering van het overheidsbeleid op het terrein van de volkshuisvesting.
- j. Het lidmaatschap van de raad van toezicht, raad van commissarissen of dienovereenkomstige andere toezichthoudende instantie, van een toegelaten instelling actief in het werkgebied van Portaal.